

NO JUGUEM!

AL JOC DE BCN WORLD

27.500 EXEMPLARS — JUNY 2014

Publicació de la campanya Aturem BCN World

**L'intent de
silenciar qui
s'hi oposa**

PÀG. 4-5

**Un projecte
contrari al model
territorial vigent**

PÀG. 8-9

**Bañuelos:
paradisos fiscals
i especulació**

PÀG. 10

Les més de 800 hectàrees que, l'any 1989, van ser expropiades per fer Port Aventura inclouen grans extensions que no van ser emprades pel parc temàtic, algunes de les quals són paratges naturals amb un cert grau de protecció. Ara, es preveu la construcció del projecte BCN World en aquests terrenys. En principi, els promotors van assegurar que es faria un complex gran i divers que ocuparia tots els terrenys que, fins ara, no s'han urbanitzat, però, de mica en mica, s'ha sabut que només un dels casinos d'una de les àrees anunciades a la roda de premsa de fa un any i mig té inversors confirmats per començar les obres. En aquesta infografia, repassem la diversitat mediambiental que quedaria afectada i les previsions de desenvolupament del projecte.

Sèquia Major

La Sèquia Major comprèn una zona humida i un antic canal de reg de més d'un quilòmetre construït el 1537 per poder conrear sense inundacions. Per la seva biodiversitat i riquesa paisatgística, l'àrea va ser inclosa, el 1992, al Pla

d'Espais d'Interès Natural (PEIN) de la Generalitat, que en garanteix la protecció; també forma part de la Xarxa Natura 2000. Entre la fauna de la zona, destaca una espècie de peix pròpia del litoral mediterrani en perill d'extinció, el fartet.

Platja Llarga

Un altre aspecte que encén les alarmes dels grups ecologistes és la proposta d'ubicar l'espai Beach Club dins el recinte del BCN World. Segons l'oposició al projecte, la proposta suposa "un atemptat contra la llei de costes", ja que pretén convertir la Platja

Llarga de Salou en un espai privilegiat per la clientela del BCN World. Als primers plànols, la platja apareixia dins el perímetre del projecte; ara ja no la inclouen, però la frondosa pineda que hi ha darrere encara es troba en perill.

Xalets de Salou i Mirador de Salou

Atrapades entre l'actual camp de golf i la carretera que uneix Salou amb Tarragona, trobem les urbanitzacions Xalets de Salou i Mirador de Salou. Aquests habitatges quedarien encaixonats entre l'àrea de macrocasinos i els terrenys de futures zones

verdes i camps de golf. Els promotors de BCN World no han concretat les afectacions en aquests habitatges, però difícilment es podran mantenir al costat del segon casino més gran del món, que necessitarà grans parquings i àrees de servei.

Port Aventura

El parc temàtic Port Aventura està situat a unes desenes de metres del recinte BCN Dreams, parcel·la que acollirà els casinos de BCN World. Port Aventura està controlada, en un 51%, per l'empresa Investindustrial i, segons van

assegurar els promotors de BCN World (Veremonte) en un acte a la Cambra de Comerç de Tarragona, també està interessada a finançar el macroprojecte. No obstant això, els directius d'Investindustrial es van negar a comparèixer al Parlament de Catalunya.

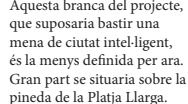
BCN Golf / BCN Park

Gran part dels terrenys que La Caixa vendrà a BCN World estan ocupats, actualment, per un enorme camp de golf de l'empresa Lumine. El recinte està tancat i ple de càmeres de videovigilància. És la zona on s'ubicarien el BCN

Golf i el BCN Park, que Adserà i Bañuelos han definit com una zona verda més gran que el Central Park de Nova York. La diferència fonamental és que tota aquesta àrea estarà privatitzada, per a ús dels magnats que vagin als casinos.

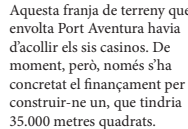
BCN Smart City

Àrea residencial i comercial

Els 5.000 apartaments de luxe i les botigues d'alt estandíng es construirien en aquesta franja de terreny. Els promotors han pensat en grans firmes comercials de luxe reservades per a una poca gent: joieries, roba selecta, alta gastronomia, etc...

BCN Dreams

Ferrari Land

Ferrari Land és un nou parc temàtic ideat i finançat per Port Aventura. No té cap relació directa amb BCN World i es preveu que es construeixi a l'extrem nord dels terrenys actuals de Port Aventura. Pretén atreure gent seguida de la Fórmula 1.

MACROCASINO: només un dels sis té socis inversors

Malgrat els grans anuncis fets fins ara, només un dels sis casinos que sortien als plànols té socis inversors. Es tracta de la pastilla 3 dels terrenys BCN Dreams, on fa setmanes que una excavadora examina el subsòl per veure si hi ha restes arqueològiques. Pel que fa als 17.000 llocs de treball promesos inicialment, ara es parla de prop de 6.000.

HOTELS

PASSEIG AMB BOTIGUES DE LUXE

MACROCASINO Gratacels de 35 plantes i 35.000m²

4.800 milions d'euros d'inversió han passat a ser
800 milions d'euros
17.000 llocs de treball promesos han passat a ser
6.000 llocs

Suplement editat per:

SETMANARI DIRECTA
www.directa.cat
directa@directa.cat
661 493 117 - 935 270 982
@La_Directa
facebook.com/ladirecta
c. Riego 37, Barcelona

ATUREM BCN WORLD
<http://aturembcnworld.blogspot.com/>
aturem.bcnworld@gmail.com
@BenWorldNo
facebook.com/AturemBcnWorld

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Depana, Plataforma Delta Viu, CGT Catalunya, Intersindical (IAC), Candidatures d'Unitat Popular (CUP-AE), CUP Valls.

Alcalde de Tarragona, Josep Fèlix Ballesteros, Artur Mas i Pere Navarro. **Arxiu**

CiU i PSC s'alien per materialitzar BCN World

EL PROJECTE EVIDENCIA LES DISCREPÀNCIES INTERNES DE PARTITS I SINDICATS

David Bou
@dvdbou

El 7 de setembre del 2012, Andreu Mas-Colell, Francesc Xavier Mena i Lluís Recoder –aleshores consellers d'Economia, Empresa i Ocupació i Territori i Sostenibilitat, respectivament– van presentar, en una roda de premsa, el projecte de BCN World, un complex turístic basat en el joc i ubicat a tocar del parc temàtic de Port Aventura. L'anunci es produïa hores abans que Las Vegas Sands Corporation –encapçalada per l'empresari multimilionari Sheldon Adelson– confirmés, mitjançant un comunicat, l'elecció de la Comunitat de Madrid com el territori que acolliria el fallit macrocomplex de casinos Eurovegas. El projecte de BCN World es va presentar de manera inesperada com l'opció alternativa a Eurovegas, un projecte que havia despertat un fort rebuig a la comarca del Baix Llobregat, indret on s'havia plantejat inicialment la seva construcció. Durant la roda de premsa, els representants de la Generalitat van comptar amb la presència dels artífexs del projecte: el principal inversor del grup Veremonte, Enrique Bañuelos, i el president de La Caixa, Isidre Fainé. El passat 30 de març, més d'un any i mig després de la presentació del projecte, CiU i PSC van segellar un acord a Tarragona, que permetrà l'aprovació de la nova llei de centres recreatius i turístics, principal escull legal amb què topava l'executiu català per tirar endavant els seus plans.

Retorn a la sociovergència

Tot i que Pere Navarro es va estrenar com a líder del PSC estenent la mà a Artur Mas per arribar a acords, van

passar dos anys i tres mesos perquè es repetís una fotografia habitual en les legislatures passades. Després de mesos de dures negociacions, CiU i PSC van rubricar un acord que, posteriorment, es va visualitzar a la comissió d'economia del Parlament, on les dues formacions van votar de la mà totes les esmenes i el grup socialista va retirar les que eren contràries al que pretenia el govern, fet que va deixar la via lliure per a la modificació de la llei del joc

Inicialment, els socialistes havien rebutjat la rebaixa d'impostos als casinos, principal exigència de les impulsores del complex

que ha de permetre la construcció de BCN World als termes municipals de Vila-seca i Salou. Dos mesos abans de la signatura del pacte, el diputat del PSC i un dels principals homes forts dels socialistes durant les negociacions, Xavier Sabaté, va rebutjar una rebaixa d'impostos del joc del 55 al 10% amb l'argument que la mesura "seria incomprensible en un context de crisi econòmica en què es demana un esforç addicional a les classes treballadores". Finalment, però, el PSC ha acceptat aquest extrem, principal exigència de les inversores, esgrimint que ha aconseguit "suavitzar i humanitzar el projecte" amb la introducció de preceptes com l'obligació que les operadores destinin l'1% de la inversió a programes lligats a aspectes soci-

als, o l'augment de la taxa turística fins al màxim que permet la llei actual als *resorts* del BCN World. El canvi de postura del PSC es va precipitar quan l'alcalde de Tarragona, el socialista Josep Fèlix Ballesteros, va agafar el timó de les negociacions amb CiU en detriment de Sabaté. Dies després, el diputat d'ERC, Pere Aragonés, membre actiu durant les negociacions, va afirmar que el suport dels socialistes s'explicava perquè "l'alcalde de Tarragona és del PSC i el partit vol conservar l'alcaldia". Paral·lelament, diverses fonts del territori apunten que l'acord hauria estat possible gràcies al pacte entre els dos partits pel finançament dels Jocs de la Mediterrània previstos pel 2017 a la ciutat de Tarragona i a un pacte de governabilitat als ajuntaments de Reus i Tarragona, places fortes del PSC a la província, després de les eleccions municipals de l'any vinent.

CiU i PSC s'han quedat sols en la defensa del macroprojecte, rebutjat fins i tot per ERC, principal soci del govern durant la present legislatura, per la seva oposició a la rebaixa d'impostos als casinos. Finalment, Ciutadans i el PP es van abstenir a les votacions i ICV-EUiA i la CUP-AE, per altra banda, mantenen la seva postura inicial d'oposició frontal al macrocomplex amb l'argument que respon a un model especulatiu i nociu pel territori. Aquestes dues formacions van impugnar el projecte de llei de modificació de la llei sobre centres recreatius i turístics al Consell de Garanties Estatutàries,

que posteriorment va emetre un dictamen on afirmava que la mesura és coherent amb el marc normatiu de la Constitució Espanyola i l'Estatut de Catalunya.

Tensions sindicals

Els sindicats majoritaris del país, CCOO i UGT, sostenen posicions diferents respecte a la construcció de BCN World. Així ho han expressat públicament en diverses ocasions els seus secretaris generals a Catalunya, que han arribat a afirmar que "potser és l'única posició matisada que tenim en aquests moments". Les discrepàncies s'han fet evidents al territori, on CCOO es va negar a subscriure un manifest de suport al projecte –titulat *Volem BCN World*– impulsat per la patronal i les cambres de comerç actives a la província. La UGT de Tarragona i de les Terres de l'Ebre, en canvi, sí que es va adherir a la missiva, fet que va provocar tensions internes a la federació ebreca. Dies després de la presentació pública del manifest, la Plataforma Aturem BCN World va rebre un correu electrònic en nom de l'executiva de la UGT Terres de l'Ebre, on s'afirmava que el contingut del document signat pel seu secretari general, Wifredo Miró, "no es va debatre a l'executiva". Al mateix text, l'executiva de la UGT Terres de l'Ebre aclaria que "la signatura (del manifest) no va ser aprovada pels seus membres" i, per tant, l'adhesió a aquest document per part del secretari general "va ser de caràcter individual i no en representació de l'opinió del sindicat".

El govern accelera el procés

El Parlament de Catalunya ha convocat, pel 29 de maig, el debat i la votació sobre la llei de modificació sobre centres recreatius, turístics i les normes en matèria de tribució, comerç i joc, segons va acordar la mesa i la

CCOO no s'ha sumat a un manifest de suport a la iniciativa que ha creat tensions a la federació ebreca de la UGT

Junta de Portaveus. Després de l'aval del Consell de Garanties Estatutàries, la llei s'aprovarà —previsiblement— al primer ple que es faci després de les eleccions europees. Tot i que s'haurà de fer un pla director per poder començar les obres, la diputada de la CUP-AE, Isabel Vallet, ha alertat sobre la possibilitat que el govern doni llicències provisionals d'obra, que permetrien posar la primera pedra del macrocomplex turístic i de joc durant aquest estiu. Un dels portaveus de la plataforma Aturem BCN World, Joan Pons, ha afirmat: "El pla director i un possible inici de les obres també són actuacions que poden ser recorregudes i, des del territori, farem tot el possible perquè no hi posin la primera pedra". ●

L'Ajuntament de Salou pressiona les veus contràries al projecte

EL CONSISTORI DEL MUNICIPI QUE ACOLLIRIA LA MAJOR PART DEL COMPLEX POSA TRAVES A UN AUTÈNTIC DEBAT CIUTADÀ

La Biblioteca Municipal de Salou.
Eli Mora

Jordina Arnau
@JordinaArnau

El macroprojecte BCN World ha visibilitzat el malestar d'una part de la població de Salou vers la forma de governar de l'Ajuntament del municipi. Diverses fonts consultades per aquest mitjà denuncien manca de transparència i d'informació, així com boicot a qual-sevol veu que s'oposi als postulats del consistori.

Una xerrada prohibida, una instància per demanar una sala pública mai resolta o no deixar penjar un cartell de la plataforma Aturem BCN World a la cartellera municipal són algunes de les pressions que asseguren haver rebut diverses habitacions del municipi que acollirà el 90% de les instal·lacions del complex lúdic. L'Ajuntament de Salou, però, assegura que no ha vetat cap activitat, sinó que ha complert la normativa.

El dia 3 de juny de 2013, el programa *Els matins* de Televisió de Catalunya va entrevistar l'alcalde de Salou, Pere Granados, i el portaveu de la plataforma Aturem BCN World, Joan Pons. Aquest darrer va denunciar que el consistori els havia denegat, entre d'altres, el permís per fer la presentació pública de la plataforma a la biblioteca municipal. Davant d'aquestes declaracions, la periodista va preguntar a l'alcalde si s'havia vetat l'acte. Pere Granados va respondre: "Nosaltres no hem vetat res.

(...) Ells (la plataforma) tenen tot el dret a fer les manifestacions, les convocatòries i el diàleg que creguin convenients sempre que es facin als llocs més adients". Lluny d'aquestes afirmacions, diverses fonts consultades, entre elles membres de la plataforma, denuncien pressions constants per evitar debatre públicament sobre el projecte turístic.

La plataforma Aturem BCN World denuncia que el consistori els ha impedit presentar-se a la biblioteca municipal

Els fets es remunten a la presentació pública de la plataforma Aturem BCN World, el febrer de 2013. En un principi, el consistori va concedir el permís per fer l'acte en una sala de la Biblioteca de Salou, segons assegura la plataforma. Dies després, però, els van anunciar que havien denegat i retirat el permís. Afirment que, des de la biblioteca, els van dir que la regidoria de Cultura es feia responsable de la prohibició i que no els van donar cap motiu ni notificació oficial que justificqués la prohibició de l'acte. Finalment, van optar per fer la presentació davant de la bibli-

oteca i enmig d'un fort control policial, segons fonts de l'entitat.

Arran de la prohibició d'accedir a una sala pública, la plataforma va continuar treballant per organitzar un debat obert amb opinions a favor i en contra del projecte que presideix Xavier Adserà. De fet, una de les queixes generalitzades dins la plataforma és que el consistori no ha informat suficientment sobre BCN World. Asseguren que pretenien socialitzar el debat entre la ciutadania i afirmen que hi volien con-

vidar membres de l'Ajuntament i de la plataforma, respectivament. Un dels activistes, que no ha volgut fer públic el seu nom, explica que pretenien fer el debat perquè "l'Ajuntament ha negat tota informació que no sigui la que transmeten als mitjans de comunicació al poble de Salou". Poc després, una de les entitats juvenils de Salou, subvencionada amb pressupost municipal, també va plantejar fer un debat sobre el complex d'oci i es va posar en contacte amb la plataforma. Aquest debat no es va arribar a celebrar mai. Segons el president del grup de joves, però, van renunciar a fer l'acte per decisió pròpia. Des de llavors, el jovent de l'associació s'ha desvinculat de la plataforma.

El tercer pas de les activistes contra el projecte BCN World va ser la petició d'una sala pública a través del Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes Catalans (GEPEC). L'Ajuntament, però, els feia pagar 250 euros i les despeses del conserge per poder disposar de l'espai, afirmen des de l'entitat. En visites de les negatives constants per celebrar un debat públic, una membre de la plataforma, que tampoc vol fer públic el seu nom, va entrar una instància al registre municipal, on demanava que se celebrés el debat i se cedís més informació sobre el macrocomplex. Aquesta instància mai no ha rebut cap resposta.

Versions oposades

D'altra banda, recentment, diverses activistes han denunciat que no se'ls va deixar penjar cartells sobre una taula rodona que es feia a Tarragona on es parlava dels pros i els contres del Barcelona World a les cartelleres

El [redacted] i adreça electrònica [redacted] són ciutadans de Salou i membre de la Plataforma Aturem BCN World.

Exposo

Que d'acord amb el que es va demanar a les comissions de Responsabilitat Social Corporativa, dels diversos Col·legis Professionals de Territori i de la mateixa Plataforma Aturem BCN World al Parlament de Catalunya els dies 21/02/14 i 28/02/14, en matèria d'informació i participació a la ciutadania i a les diferents institucions del Territori.

Sol·licito

Que l'Ajuntament faciliti un **Debat Ciutadà** sobre el Projecte BCN World que permeti disposar de la informació necessària als ciutadans de Salou, del que el projecte pot suposar a nivell municipal i comarcal.

Entenent i tenint en compte que som a ciutadania de Salou, disposem del dret a estar informats del Projecte "Obras de BCN World i de les Dades Econòmiques d'Inversió i Estat d'Iniciativa Econòmica en les diferents àrees de sanitat, turística, laboral i medi ambiental del territori, en què es veu que el projecte té un efecte directe i indirecte a l'activitat de les nostres famílies.

En tant que entenem que el grup municipal d'actiu, no hauria tret endavant un posicionament favorable sense considerar alguns aspectes claus, creiem necessària la informació pública dels temes que els han fet recórrer a favor del projecte, així que no constaria en el programa electoral de les darreres eleccions municipals del 2011.

Entenem que per a un posicionament no condicional, la ciutadania ha de ser informada amb Informes Objectius i d'informació contrastada i fàcilment accessible per una persona sense cap posicionament ni a favor ni en contra del projecte. Demanem fer pública i accessible de facto al municipi i que permeti la participació dels col·lectius, entitats i comerços locals. Un públic divers acollirà la totalitat de les veus del territori.

Entenem que la informació local s'ha de facilitar acord amb el ritme de transició parlamentària, així es que demanem accelerar els processos de resposta i aprovació d'aquesta sol·licitud així que la Lleó al Parlament es trobi actualment en Trànsit d'Iniciativa.

Aquesta vegada, es demana també resposta per escrit a la present sol·licitud amb número de registre d'entrada al correu electrònic anteriorment esmentat.

Instàncies on la plataforma Aturem BCN World i el GEPEC demanen fer un debat sobre el projecte.

Si és tan viable econòmicament, per què marxa La Caixa?

JOAN PONS, PORTAVEU DE LA PLATAFORMA ATUREM BCN WORLD

Victor Serri ●

de Salou. Expliquen que el consistori va al·legar que havien de ser una associació del municipi i tenir el permís de la regidora competent per poder fer difusió de l'acte en qüestió, en el qual hi participava, entre d'altres, l'alcalde d'Altafulla. La plataforma ha denunciat a aquest mitjà que, després d'un any, encara no ha pogut organitzar cap xerrada sobre el macrocomplex ni presentar-se formalment a Salou.

El consistori de Salou, però, ha declarat a aquest mitjà que no ha vetat cap iniciativa de les activistes contràries al complex d'oci. Asseguren que "per la pròpia normativa de la biblioteca, va ser impossible dur a terme aquesta activitat [la xerrada], perquè és un espai destinat a iniciatives de la biblioteca o promogudes per l'Ajuntament i, a més, es va dir amb molt poc temps d'antelació". Pel que fa als cartells sobre actes, han confirmat que "només es poden posar als panells del passadís del Teatre Auditori de Salou, aquells on hi surt l'escut de l'Ajuntament o on aquest hi col·labora d'alguna manera". Així, doncs, des del consistori reafirmen que "no s'han vetat aquestes activitats, sinó que ha estat en funció de les normatives".

Diversos testimonis relaten l'existència d'un fort control a les persones socialment actives al poble tarragoní

La versió de l'administració local contrasta amb la d'altres ciutadanes de Salou, que asseguren que, a la biblioteca, s'hi han fet activitats proposades per entitats i agents externs que han rebut l'aprovació de la regidoria de Cultura.

Més enllà de les presumptes presions al voltant de BCN World, diverses persones entrevistades denuncien una pràctica habitual de control de la població socialment activa al municipi per part de l'Ajuntament. "La gent d'aquí té molta cura de deixar-se veure segons on o segons amb qui perquè discrepar amb la línia de l'alcalde equival a anar contra ell", ha declarat una persona implicada al municipi a aquest mitjà. És per aquest motiu que gairebé totes les fonts s'ha volgut mantenir en l'anonimat. Les versions, doncs, són ben oposades. ●

Jesús Rodríguez @albertmartnez

Com comença la vostra lluita?

Ens vam constituir el novembre de 2012 amb la funció principal d'entendre bé que era això de BCN World i analitzar si tenia cabuda en un lloc com el Camp de Tarragona.

Quins objectius us vau plantejar?

Esbrinar en què consisteix el projecte, qui hi ha al darrere, com s'està gestionant...no ha estat fàcil. L'objectiu és poder explicar i difondre com veiem la proposta de BCN World i les conseqüències que pot tenir. Al principi, molta gent pensava que es tractava d'una ampliació de Port Aventura, era el que es feia córrer més. Es parlava de zones temàtiques ambientades a la Xina i a l'Índia i d'alguna cosa dels casinos... Amb el temps, però, hem anat veient que es tractava només dels casinos, res d'ampliació de Port Aventura.

Com es gesta la idea dels casinos?

L'any 1989, es va fer una llei que permetia expropiar terrenys per la construcció de Port Aventura. En un principi, el parc necessitava 300 hectàrees, tot i que ara n'ocupa 400, però se'n van expropiar més de 800. Avui dia, aquests terrenys extra, que són propietat de La Caixa, continuen sense urbanitzar. Són terrenys que els piquen, són actius amb els quals no saben què fer. A més, avui, La Caixa ha deixat de ser accionista de Port Aventura i vol marxar de la zona venent els terrenys. Curiós, si més no.

Quin paper juga La Caixa en tot plegat?

La Caixa no participarà de BCN World, vendrà els terrenys i marxarà. Si el projecte de BCN World és tan viable econòmicament, per què marxa La Caixa? Això ens fa intuir el perfil del projecte que està a punt d'arribar. La Caixa troba el tonto útil que li compri els terrenys i hi ubiqui un projecte. Isidre Fainé apareixia al bell mig de la foto del dia que es va presentar BCN World. Des d'aleshores, mai més no se l'ha tornat a veure.

"Alguns experts ja reconeixen que com a molt es crearan 5.000 o 6.000 llocs de treball, no els 17.000 anunciats"

Tan clau és la seva presència?

Mira, BCN World ha aconseguit que, en una sola foto i sota el lema *Volem BCN World*, hi apareguin representants de les cambres de comerç de Tarragona, Reus i Valls –que es porten a matar entre ells–, de la UGT del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre, de PIMEC i promotors de BCN World. És evident que, en aquest cas, hi ha una cosa potent de fons i, probablement, la força tan potent que aconsegueix aquesta mena de fotos és La Caixa.

Coneixeu les xifres reals del projecte?

Veremonte, que és l'empresa que es dedica a posar d'acord les companyies que vindran aquí, va assegurar, en un primer moment, que hi hauria una inversió de 4.800 milions d'euros dividits en sis grans complexos. Ara, es diu que hi haurà un únic complex de 35.000 metres quadrats, amb 1.800 habitacions i 5.000 apartaments turístics. Us convido a visitar Salou, Cambrils, Vila-seca i la Pineda perquè observeu quants apartaments turístics hi ha sense vendre; no són 5.000, sinó, probablement, el triple. A l'inici, també se'n va anunciar que es crearien 17.000 llocs de treball, unes xifres que, avui, malgrat la reducció del volum del projecte, no han baixat. Per darrere i en veu baixa, alguns experts –sense micros ni càmeres– ja reconeixen que, com a molt, seran 5.000 o 6.000.

El macrocasino portarà les màfies a Catalunya?

El control perquè això no passi serà mínim. Les companyies podran acumular fins a dues faltes molt greus en matèria de tributs al joc a l'Estat espanyol; podran operar i només se'ls exigiran dos anys de mans netes. Encara que hagin fet el que han volgut a qualsevol altre país, podran venir aquí. No hi ha cap mena de filtre per les companyies dubtoses; podran venir.

Veurem com les màquines posen la primera pedra?

No crec que això es pugui fer l'estiu de 2014 tal com diuen algunes veus. Si s'aprova la llei al Parlament de Catalunya, hauran d'aprovar un pla director –que necessita un termini d'un any– i modificar els plans de risc químic per la proximitat de la petroquímica. D'on vindrà l'aigua, d'on vindrà l'energia, com es controlaran els residus? Tot això no està previst enlloc. Menteixen quan diuen que això es començarà a construir ja i que es generaran llocs de treball.

Les vostres comarques reben molt...

Sovint fem conya dient "al final, Eurovegas vindrà aquí al camp de Tarragona" i mira... Però és que tenim tres reactors nuclears, dos polígons petroquímics, un magatzem de gas, plataformes de petroli, set línies d'alta tensió i una vuitena en previsió de construcció i, ara, això. No volem caure en el discurs de, pobrets, tot ens toca nosaltres. De fet, cal recordar que en tots aquests casos –en les nuclears, en la petroquímica...– hi ha hagut lluita. Sempre hi ha hagut lluita i, en aquest cas, també. ●

La Caixa ven terrenys que va adquirir fa dues dècades a un preu altíssim

LES PERSONES AFECTADES VAN DENUNCIAR, EL 1989, QUE LES EXPROPIACIONS, PAGADES A UN PREU MOLT BAIX, VAN SER UNA OPERACIÓ ESPECULATIVA

Oriol Matadepera
@OriolMatadepera

L'abril de 1992, l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, va col·locar la primera pedra del que seria Port Aventura i inaugurava un nou model turístic per a Catalunya, després que Disney escollís París pel seu parc temàtic europeu en comptes de la costa Daurada. La promotora Anheuser Busch explicava que una de les motivacions per ubicar el projecte a Vilaseca i Salou, a més de les característiques del lloc, era la voluntat política d'afavorir-ne la implantació. Pujol volia un símbol de la potència econòmica que fos més important que els Jocs Olímpics i va promoure l'establiment d'un parc temàtic a Catalunya mitjançant l'aprovació de la Llei 2/1989 sobre centres recreatius i turístics, feta a mida del futur parc de Port Aventura. Per aplanar més el camí, la llei declarava el projecte d'interès turístic i social i li atorgava el benefici de l'expropiació

forçosa i la necessitat d'ocupació urgent dels béns i els drets afectats. Després, altres iniciatives legislatives n'han assegurat l'execució definitiva modificant la llei per esquivar diferents obstacles jurídics, administratius o financers: decrets 73/1992, 137/1992 i 80/1994 o la Llei 6/1994, que modifica la 2/1989.

Sense obstacles per a la promotora

La febre del totxo començava a pujar i, amb una única operació, la Generalitat va aconseguir una gran reserva de sòl a un preu molt baix, gràcies al procediment de l'expropiació forçosa. La gestió de l'espai va ser assumida, més tard, pel Centre Recreatiu i Turístic (CRT), que compta amb la participació dels ajuntaments de Vilaseca i Salou i està presidit per la Generalitat. La capacitat del CRT de revisar el planejament urbanístic facilitava les dinàmiques clàssiques de

La platja de la Pineda, a Vila-seca.

Eli Mora

Actualització d'uns plans obsolets

BCN World no és un projecte urbanístic nou, només és una nova adaptació dels usos previstos per a les 822 hectàrees del CRT fets públics el 1989 per Anheuser Busch, que planificava finalitzar el 2022. Els canvis de propietat i les necessitats del mercat han modificat la direcció i el nom dels projectes, mantenint l'esperit de construir un gran complex turístic amb La Caixa com a protagonista, des que va entrar a l'empresa el 1994. Ara, però, el mercat sembla que demana casinos.

L'entitat financera buscava donar sortida a uns terrenys on ja ningú volia construir-hi habitatges

La Caixa –juntament amb Fecsa, pressionada per la Generalitat a canvi de l'aprovació del pla Caufec a Esplugues de Llobregat– va aparèixer a Port Aventura per salvar el govern de Jordi Pujol de l'escàndol financer de Javier de la Rosa, empresari model segons el mateix Pujol i artista en evasió de diners tant públics com privats, que es va embutxacar 1.000 milions de pessetes d'un aval de la Generalitat pel parc temàtic. L'entitat financera no volia deixar escapar una bona possibilitat de lucrar-se amb la vista posada al negoci

immobiliari i va ser accionista majoritària de la societat entre 1998 i 2008, acompanyada d'empreses relacionades amb el món de l'entreteniment i els parcs d'oci.

L'any 2002, s'inicia l'execució de la proposta de futur per a Port Aventura, que ja és idea de La Caixa, revisant la planificació de 1989. L'anomenada crisi fa que l'entitat es replantegi el seu paper i, el 2009, ven la meitat de la seva participació de Port Aventura a la italiana Invest Industrial, que es queda el 100%

a finals de 2012. La Caixa abandona la gestió del parc i manté la propietat de la part sud dels terrenys expropiats 25 anys enrere, on hi ha el Port Aventura Golf, el Beach Club i els 600.000 metres quadrats per a expansió hotelera, comercial i residencial. Per bé que amb menys hectàrees que l'original, l'entitat presidida per Isidre Fainé no perd de vista aquell gran projecte per a la zona del cap de Salou i bateja el nou complex amb el nom de Lumine per mantenir el concepte de planificació global.

L'entitat financera espera temps millors i, sense la voluntat de liderar cap nou projecte, necessita recuperar els diners invertits i donar sortida a uns terrenys previstos per habitatge on ningú –ni tan sols La Caixa– no vol construir, ja que el preu del sòl continua caient. Així, de cop i volta i amb un entorn més favorable gràcies a l'aparició d'Eurovegas, busca un gran inversor com Veremonte i presenta BCN World com a gran novetat, amb l'objectiu de revaloritzar el preu del sòl gràcies a la reordenació dels usos cap a l'oci, el joc i el turisme anunciada pel conseller d'Economia, Andreu MasColell. La posada en escena al Palau de la Generalitat, avalada amb

usos de les zones dels diversos projectes

- Sèquia Major
- Port Aventura
- Esportives (generalment golf)
- Residencial
- Residencial i comerç (no detallada la seva distribució)
- Hotels i Centres de convencions
- Centres comercials i comerç
- Concessions
- Club de platja
- Parc temàtic

Anheuser Busch 1989

PortAventura 2000

Lumine 2012

l'especulació immobiliària. L'agost de 1989, la promotora Anheuser Busch ja havia comprat la meitat de les 840 finques afectades; la resta –on hi treballaven més de 400 pàgines amb conreus de secà i regadiu, així com vinya, olivera i fruiters– les va expropiar.

L'any 1989, les persones afectades van denunciar la gran operació especulativa que suposaven les expropiacions. No entenien perquè s'expropiaven 825 hectàrees a preu de sòl rústic –preu que l'empresa calculava en 300 pessetes per metre quadrat, tot i que el Patronat de Turisme de Salou quantificava el preu mínim del sòl urbanitzable en una xifra no inferior a 1.000 pessetes– per fer un parc temàtic de 192 hectàrees. El 62% dels terrenys estaven qualificats com a no urbanitzables i el projecte inicial preveia 215 hectàrees residencials, 52 comercials i 307 esportives. ●

l'assistència d'Artur Mas i diversos consellers, deixava el terreny preparat per a la modificació de la Llei 2/1989.

La presència d'Isidre Fainé a la foto inicial de presentació del projecte en companyia d'Enrique Bañuelos, Xavier Adserà i la plana major del govern català assenyala el pes de La Caixa a l'hora de tancar l'acord. No cal oblidar que aquesta entitat financera és la dipositària del 41% dels bons patriòtics que han apuntalat les finances de la Generalitat des de 2010. Per últim, un detall important, CiU i PSC acumulen un deute de vint i set milions d'euros, respectivament, amb l'entitat presidida per Fainé. ●

La Sèquia Major, salvada el 1989 gràcies al GEPEC.
Eli Mora

“Les petites coses tenen valor perquè no ens queda res”

Oriol Matadepera
@OriolMatadepera

“Les petites coses tenen valor perquè no ens queda res; hem d'intentar salvar el poc que queda i per això ens diuen exagerats”, comenta Andreu Escolà, president del Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes Catalans (GEPEC), davant la necessitat de protegir els espais naturals que pertanyen a l'àmbit del CRT de Vilaseca i Salou, situats al bell mig de la costa Daurada, que s'ha caracteritzat pel lligam entre turisme especulació i destrucció del territori. El CRT inclou les zones humides de la Pineda, en particular, l'espai de la Sèquia Major –salvada el 1989 gràcies al GEPEC, segons Escolà. La Sèquia Major comprèn una zona humida i un antic canal de reg de més d'un quilòmetre, construït el 1537 per poder conrear sense inundacions. Per la seva biodiversitat i riquesa paisatgística, l'àrea va ser inclosa, el 1992, al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) de la Generalitat, que garanteix la seva protecció també forma part de la Xarxa Natura 2000.

La plataforma contrària a BCN World alerta de la pressió humana derivada que patiria la Sèquia Major i les set comunitats típiques d'ambients salins i d'aiguamoll contemplades a la Directiva europea sobre hàbitats 92/43/CEE. Una d'aquestes comunitats és el canyissar, una subespècie autòctona del territori català. També destaquen les jonqueres halòfiles mediterrànies,

només representades en un 0,03% de la superfície de Catalunya. El GEPEC insisteix en la recuperació d'un dels últims espais litorals del Camp de Tarragona i declara que “la Generalitat falseja la informació quan assegura que l'àrea on s'ubicarà la inversió ja està completament urbanitzada”. El grup ecologista ha fet una proposta de conservació de la globalitat d'aquest espai a través del parc ecohistòric dels Prats de la Pineda i Cal·lípolis i afirma que “els representants polítics locals han mentit quan asseguraven que farien el possible per la seva preservació”.

Pel GEPEC, la Generalitat falseja la informació quan diu que l'àrea on s'ubicarà BCN World ja està urbanitzada completament

Malgrat la pressió urbanística, el cap de Salou constitueix, avui dia, un espai litoral d'alt valor ambiental, ja que alberga grans extensions de pineda mediterrània que permeten la connexió natural entre l'interior i el litoral. Entre la fauna de la zona, destaca una espècie de peix pròpia del litoral mediterrani, el fartet, que s'ha fet famosa gràcies a la lluita contra el BCN World perquè és una espècie protegida i considerada

en perill d'extinció, símbol del litoral català i molt restringida a escala mundial: a Catalunya, només es troba als aiguamolls de l'Empordà, als deltes del Llobregat i l'Ebre i a la Sèquia Major. Un altre peix en perill d'extinció és el punxós també hi trobem la polla blava, gairebé extingida a Europa, i la tortuga d'estany, que té una de les poques poblacions existents a Catalunya a la Sèquia Major.

Un aspecte que també encén les alarmes dels grups ecologistes és la intenció d'ubicar l'espai Beach Club dins el recinte del BCN World. Segons l'oposició al projecte, la proposta suposa “un atemptat contra la llei de costes”, ja que implicaria convertir la Platja Llarga de Salou en un espai privilegiat per a la clientela del BCN World. Per acabar-ho d'adobar, Veremonte inclou la Sèquia Major en l'anomenat BCN Park –una gran zona verda d'unes 220 hectàrees comparada al Central Park de Nova York– i, d'aquesta manera, artificialitza la protecció d'un espai que no pot tocar.

El GEPEC adverteix que, com que no es preveia la reconversió del sòl a un ús hotel·ler, es fa necessària una nova avaluació ambiental que analitzi les futures demandes energètiques i hídriques, la mobilitat generada, els residus i l'impacte sobre l'entorn natural i sobre el litoral. ●

BCN World 2014

“El Barcelona World contradiu el model econòmic i territorial del Camp de Tarragona”

SERGI SALADIÉ, PROFESSOR DE GEOGRAFIA DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

BCN World el desencaix d'un projecte és el títol de l'informe que van publicar dos professors del Departament de Geografia de la Universitat Rovira i Virgili (URV) el gener de 2014. La Universitat es va afanyar a desmarcar-se'n a través d'un comunicat, després que alguns mitjans el presentessin com un treball de la mateixa URV. Dos mesos més tard, transcendeix que la Universitat i el grup Veremonte, impulsor del projecte, havien signat un acord per col·laborar en programes de pràctiques i inserció laboral. L'economista Antonio Russo i el geògraf Sergi Saladié defineixen el complex com una resposta continuista que respon a una lògica de desenvolupament especulativa immobiliària. Conversem amb Saladié sobre els impactes que podria generar el BCN World al Camp de Tarragona.

Gemma Garcia
@gemma_g_fabrega

Recentment, Melco –un dels inversors del projecte– va fer públic, a través de la Borsa de Hong Kong, que també s'aixecaran habitatges. El Parlament de Catalunya desconeixia la dada. L'opacitat caracteritza el BCN World?

La dada dels habitatges no s'havia anunciat, però apareixia a la web. La possibilitat de construir-hi una macroubanització estava aprovada des de 2006, però, quan el BCN World arriba al Parlament, ja ha mutat. No hi ha ni projecte tècnic ni pla de negoci, unes condicions prèvies imprescindibles.

“La Generalitat està fent d'agent immobiliari de La Caixa: dona les facilitats perquè pugui desprendre's d'uns terrenys”

bles. Diuen que el complex suposaria una inversió important, amb un gran impacte, però, quan grates una mica, no trobes un projecte definit, només una pàgina web per animar els inversors. No se sap ben bé quant costarà, d'on es trauran els diners, quins són els terminis d'amortització. Aquesta informa-

ció no hi és o no s'ha fet pública, però, sigui com sigui, és molt poc seriós. De tot el que es deia al principi, ja no en queda res. De fet, en el seu moment, La Caixa ja va tramitar una àrea per a un camp de golf i una urbanització, que correspon al BCN Village. El tripartit va aprovar el pla parcial i La Caixa va arribar a urbanitzar-ho: hi ha carrers, enllumenat... però, amb l'esclat de la bombolla, la construcció va quedar aturada. Jo crec que, ara, els promotors de BCN World reciclen el desastre immobiliari. Les expectatives sobre aquests terrenys han caigut i La Caixa se'n vol desprendre. Tot plegat es tracta d'una transferència de terrenys i, per dur-la a terme, els promotors volen unes garanties, que inclouen canvis legislatius. El govern de la Generalitat està fent

d'agent immobiliari de La Caixa: dona les facilitats normatives i legals perquè l'entitat bancària pugui desprendre's d'uns terrenys, independentment de si el projecte s'acaba fent o no. Fixem-nos que, en aquest cas, La Caixa ven i marxa, quan, sempre que hi ha negoci, es queda.

La proposta actual comporta una modificació de les normatives urbanístiques?

Com que part del BCN World és dins el pla parcial aprovat el 2006 i planteja un reciclatge del sòl, si s'adeqüessin al pla, no transgredirien la normativa. Seria diferent, però, si volguessin augmentar les densitats dins aquest espai. Alhora, també hi ha una part de sòl urbanitzable que no estava previst per a usos lúdics

i, per tant, si volen posar-hi els casinos i els hotels, s'hauria de produir un canvi normatiu. Actualment, tenim una sèrie de normatives: el pla territorial parcial del Camp de Tarragona aprovat el 2010, el pla director de la indústria i turisme aprovat el 2004 i diferents plans relacionats amb l'emergència de la química, que no contemplen l'existència de les densitats que plantegen. Si ho fan tot, comporta la modificació de normativa, tant territorial com sectorial. Es fa molt difícil parlar-ne, quan no hi ha un projecte. No sabem les alçades dels edificis, ni les densitats, només tenim uns grans titulars. La impressió que fa tot plegat és que el que demanen els promotors per invertir és una adequació de la normativa que consideren que, a dia d'avui, no és escaient per a ells. Tant

Model "Tarragona"

adquisitiu –més concentrat a l'estiu, amb poca despesa i molt cost per a l'administració pública– cap a un turisme amb una mica més de valor afegit, desestacionalitzant la temporada, incorporant diferents recursos territorials en la destinació: temes de gastronomia, viticultura, paisatge, espais naturals, activitats al món rural... I de cop i volta, apareix un concepte –em nego a parlar de projecte– que no té en compte res de tot això i que sembla aprofundir en el model anterior: desterritorialització del producte turístic –tant podria anar aquí com als Monegros–, és a dir, allò que no tenen en un territori però volen oferir, ho porten: energia, aigua i paisatge. A la web del BCN World, com a reclam, ofereixen imatges com la Sagrada Família, la Torre Agbar o palmeres tropicals. Estan oferint les torres de la Sagrada Família i no les de la petroquímica, que realment formen part del paisatge, perquè "amb els seus diners" són capaços de crear-les.

"Garantir els serveis associats al projecte aprofundirà les desigualtats i els desequilibris ja existents"

Quins beneficis reportaria al territori?
Es tracta de crear una zona tancada, com un gueto, on el potencial turisme arriba i, pràcticament, ho fa tot allà dins. Precisament, és el que s'havia intentat evitar; es volia que el turisme no estigués tot el dia a la platja, sinó que sortís a visitar la Tarragona romana i les muntanyes de Prades, que anés a beure vi al Priorat o a observar el paisatge, per generar un impacte més o menys positiu a la resta del territori. A més, els hotellers existents es poden trobar amb una competència molt forta, perquè el

complex podria rebentar preus com els grans centres comercials. Si tens una davallada en el nombre de pernoctacions, com que cada casino arriba a tenir prop de 2.000 habitacions, pots abaixar els preus. Podrien acabar actuant com els centres comercials que posen a les entrades i les sortides de les ciutats mitjanes, que han perjudicat tot el teixit comercial dels centres urbans.

En canvi, es tracta d'un model que requereix una inversió en serveis associats. Es poden garantir?

Garantir-los aprofundirà les desigualtats i els desequilibris que ja existeixen avui. L'impacte variarà en funció del que s'acabi desenvolupant, però hi ha recursos que s'haurien d'importar d'altres territoris. Augmentaria el consum d'aigua i energia, la mobilitat i la contaminació. En qualsevol cas, l'aigua que s'està consumint actualment al Camp de Tarragona és del transvasament de l'Ebre de finals dels 80 i principis dels 90; l'energia l'hauran de portar d'algun lloc perquè, tot i que a la vora hi ha un parell de centrals tèrmiques, gairebé sempre estan aturades i el volum de trànsit es veurà fortament incrementat. Si ubiques més densitat sobre un territori on hi ha uns desequilibris d'aigua, energia i generació de residus, l'impacte farà augmentar els desequilibris.

A més de l'increment de consums, quin impacte pot tenir el projecte en l'àmbit paisatgístic?

Si no hi ha un projecte definit, difícilment es pot valorar l'alçada dels edificis, els colors i altres elements d'impacte paisatgístic. Però es pot opinar sobre el concepte. Com ja hem dit, es tracta d'un tipus d'idea desterritorialitzada, que no tindrà en compte els elements paisatgístics de la zona i trencarà la integració del territori dins la imatge de la teva destinació. Els elements d'atracció no

tenen res a veure amb el paisatge de la zona. Això és pervers i potencialment contraproductiu, estàs enganyant el potencial usuari perquè hi ha una distorsió entre la imatge que projecten i la imatge del territori. A més, hi ha una part de l'àrea que té sortida a la Platja Llarga, que es podria saturar. Cal tenir en compte, també, el risc mediambiental que suposa estar al costat de la petroquímica. La normativa obliga a mantenir una distància d'un mínim de 500 metres. No tenim plànols, però, pel que s'indica a la web, hi ha una part que podria estar dins aquests metres de seguretat. De moment, la química no s'ha posicionat.

El que és innegable és que es generarien llocs de treball...

És vergonyós com s'està tractant aquesta qüestió. Aprofiten un moment de debilitat de molta gent que ho està passant malament a nivell laboral. Actuen amb mala fe i molt poca vergonya oferint un gran titular, 17.000 llocs de treball, com si això fos la salvació. Pretenen que la gent que està a l'atur sigui la màxima defensora del projecte i no es fixi tant en altres aspectes. Per exemple, reduir l'impost als casinos del 55% al 10% és un escàndol, no és una mesura popular i, per tapar-la, inflen els llocs de treball. Així generen un clima favorable al projecte. Però, si no hi ha un projecte elaborat, com podem parlar d'una xifra? La conclusió és que no hi ha un nombre de llocs de treball garantit. Alhora, desconeixem la qualitat d'aquests llocs de treball i la temporalitat. Ningú no ho sap i ningú no ho explica. Són feines indefinides i a temps complet? O només mentre duri l'obra? I els que es mantinguin, de quina qualitat? Els llocs de treball són dels titulars que utilitzen per persuadir la societat i aconseguir que accepti la transgressió de la normativa. ●

FOTOGRAFIES:
Neus Solà

pot ser territorial, urbanística com de joc. Laboral no els cal perquè ja l'ha fet el govern espanyol anteriorment. El que estan fent des dels poders públics és garantir la inversió a través d'un planejament a la carta.

Si ens basem en els 12.000 llits anunciats pels promotors, a l'informe calculeu que gairebé es doblarien les places hoteleres a la costa Daurada central. Quins efectes tindria?

El sector turístic va declarar, a finals de l'any passat, que no estava d'acord amb el projecte per qüestions de competència i imatge. Al cap i a la fi, el Barcelona World contradiu el model econòmic i territorial del Camp de Tarragona. Els darrers deu o vint anys, s'ha intentat evolucionar d'un turisme de baix poder

Un duet representatiu de l'1% que dirigeix el gran casino global

ENRIQUE BAÑUELOS I XAVIER ADSERÀ, ELS IMPULSORS DE BCN WORLD, S'HAN NODRIT DE L'ESPECULACIÓ IMMOBILIÀRIA, DE CONTACTES AMB LES ELITS I DE FILIALS A PARADISOS FISCALS PER LUCRAR-SE EN DIVERSOS PROJECTES EMPRESARIALS

Xavier Adserà.
Germano Luders

Enrique Bañuelos.
P. Alegre

Marc Font
@marcfontribas

L'any 2006, la bombolla del totxo encara no havia punxat a l'Estat espanyol i l'empresariat del sector acumulava beneficis astronòmics a base de construir sense límits. En aquell context, el valencià Enrique Bañuelos va celebrar l'obertura de la seu de Nova York d'Astroc –la immobiliària amb la qual s'havia fet d'or– amb una macropaela per a més de 20.000 persones. “A mi, em deixen despulat al Central Park i, en 24 hores, m'estic passejant per la Cinquena Avinguda en limusina”, va arribar a afirmar Bañuelos en una roda de premsa quan era un dels reis del totxo espanyol i la revista *Forbes* l'havia situat com el 95è home més ric del món, amb una fortuna de 7.700 milions de dòlars, el 2007.

Veremonte, la promotora del projecte, s'ha aliat amb Alejandro Agag per endegar un campionat de cotxes elèctrics

La fanfaronada defineix bé un personatge aleshores molt ben connectat amb dirigents del PP valencià com l'expresident autonòmic i exministre Eduardo Zaplana i els exconsellers Juan Cotino i Rafael Blasco. L'abril de 2007, Astroc es va enfonsar a la borsa –les accions van caure un 76% en pocs mesos–, en un dels primers senyals de l'ensulsiada del model econòmic especulatiu. Bañuelos va optar per escapar al Brasil, on es va embarcar en dues aventures empresarials, una del sector

immobiliari i l'altra de l'agroindústria. De nou, va anunciar projectes mastodòntics que van acabar en fum i va deixar el país.

El maig de 2012, va tornar a l'Estat espanyol, quan Veremonte, la inversora que controla, es va convertir en la principal accionista d'Amper, un grup dedicat a les telecomunicacions i del qual va deixar de formar part el març d'enguany. Quatre mesos després de l'entrada a Amper, l'especulador valencià va irrompre al primer pla mediàtic amb la presentació de BCN World en una roda de premsa que va comptar amb la participació d'Andreu Mas-Colell, Francesc Xavier Mena i Lluís Recoder, aleshores consellers d'Economia, Empresa i Ocupació i Territori i Sostenibilitat, respectivament, de la Generalitat catalana. Per part de Veremonte, impulsora del macrocomplex, va comparèixer el conseller delegat de la companyia, el tarragoní Xavier Adserà, la mà dreta de Bañuelos durant els darrers anys i cara pública del projecte.

Vincles amb els germans García-Nieto
Adserà va aterrar a Veremonte el maig de 2011, però els vincles amb el factòrum de la companyia es remunten a l'època d'Astroc. Llicenciat en Ciències Empresarials per Esade i màster en Administració i Direcció d'Empreses a la mateixa escola de negocis, Adserà –de 51 anys– va ser un dels fundadors de la societat de valors barcelonina Riva y García, que va jugar un paper important en l'accelerat creixement borsari d'Astroc i a través de la qual en va ser conseller independent.

Especialitzada en mercat de capitals, gestió de patrimonis i banca privada, el tarragoní conserva el 21,8% del capital de l'empresa, mentre que la majoria roman en mans dels altres fundadors, els germans Borja i Ignacio García-Nieto Portabella. Ambdós són una mostra dels cercles socials en què es mou, des de fa anys, Xavier Adserà. Borja García-Nieto és president del molt conservador i tradicional Círculo Ecuestre des del novembre de 2008, a banda d'encapçalar el consell assessor de la Universitat Abat Oliba de Barcelona, catòlica i privada. El seu germà Ignacio presideix, des del gener de 2010, el retrògrad Cercle del Liceu, que no va admetre dones com a sòcies fins al 2001.

Filials per tributar menys

Veremonte opera des de Londres, el centre financer més important del planeta i la ciutat mare de bona part dels paradisos fiscals mundials. Ara bé, a l'hora de tributar, el grup de Bañuelos opta per fer-ho als Països Baixos, a través de la societat Veremonte International BV. La dirigeix Xavier Adserà i s'aprofita de la baixa imposició per a companyies internacionals de l'Estat neerlandès, considerat un paradís fiscal per organitzacions com Tax Justice Network. El mateix model es repeteix

amb el campionat de curses de cotxes elèctrics, una aliança empresarial entre Veremonte i Alejandro Agag, el gendre de l'expresident espanyol José María Aznar. La competició constarà de deu curses, començarà el mes de setembre a la Xina i acabarà el juny de l'any vinent a Londres. L'organitza Formula E Operations Ltd, amb seu a la capital britànica i dirigida per Adserà i Agag. Com a filial, té la societat Formula E Rights BV, radicada als Països Baixos i encapçalada pel tarragoní. Adserà també controla prop del 2% del grup xocolater Natra amb la seva societat patrimonial Tama-xage XXI –domiciliada a Sant Cugat del Vallès–, amb interessos a Guinea Equatorial, regida pel dictador Teodoro Obiang.

El tàndem Bañuelos-Adserà es caracteritza per l'especulació immobiliària, les relacions amb el patriciat barceloní més conservador i el control de societats en paradisos fiscals per esquivar legalment el pagament d'impostos. Encarnen perfils molt allunyats de la defensa del bé comú. En definitiva, formen part de l'elitista i exclusiu club de l'1% especialista a jugar –i guanyar– a la ruleta del gran casino global en què s'ha convertit l'economia mundial. I ja se sap que, en el joc, només la banca –o sigui, ells mateixos– guanya sempre. ●

OPINIÓ

Un model de desenvolupament allunyat del que cal al territori

Antonio Russo
Professor
d'Economia a
la Universitat
Rovira i Virgili

El projecte BCN World promet activar 17.000 llocs de treball al Camp de Tarragona, segons els seus impulsors. I amb aquesta promesa i les garanties addicionals que serien llocs de treball reservats per als aturats locals i per a treballadors de baixa especialització (el col·lectiu més afectat per la crisi) i que l'organització s'encarregaria de la formació, n'hi ha hagut prou perquè alguns socis inesperats, com el PSC i la UGT, pugessin al carro del projecte, un suport sense el qual, probablement, la proposta no hauria prosperat.

Tot i així, cal tornar a qüestionar aquestes dades. Perquè, efectivament, no es tracta de dades, sinó de miratges ambigus, com tot el que envolta el projecte des del principi. Nascut per *suplantar* la decepció política de la sortida del mapa de Mr. Adelson i el seu delirant Eurovegas Barcelona, rebutjat fins i tot pel principal col·lectiu de suport al govern –la burgesia barcelonina–, el projecte BCN World de seguida es va presentar com una alternativa més sostenible i coherent amb la vocació territorial d'una zona, el Camp de Tarragona (o la costa Daurada), clarament abocada al turisme de masses i necessitada de feines poc especialitzades. Aquesta vegada, però, les informacions han arribat amb comptagotes, potser per evitar cobrir-se de ridícul amb les estimacions fetes en el cas del projecte barceloní, o perquè no es creessin sectors d'oposició al projecte.

Quan es van fer públics els primers detalls sobre la dimensió del projecte i el tema dels casinos, però, sí que hi va haver gent que va voler saber-ne més i va començar a qüestionar l'encaix territorial del projecte. Moltes crítiques tenen relació amb

la manca de transparència amb què s'ha dut a terme tota l'operació, més que no pas amb el projecte en si. De fet, s'està aprovant una llei de canvi urbanístic i d'altres aspectes legals sobre usos, jocs d'atzar, fiscalitat, etc., condicions exigides pels impulsors per dur a terme un projecte del qual, d'altra banda, se sap molt poca cosa. Hi ha qui diu, amb coneixement, que tot el projecte dels casinos és un disbarat, que els inversors marxaran, com Adelson, i que l'únic que es vol fer és revaloritzar solars que ara són molt poc valuosos. Que es facin pisos, un *outlet* de luxe, alguns hotels més, no tindria problemes: però, es ven una

Quants dels llocs de treball s'esgotarien quan acabés la construcció? Quants serien precaris i temporals?

operació milionària i la promesa de llocs de treball per poder treure profit de la plusvàlua.

Tot resideix, però, a empassar-se això dels 17.000 empleats i mantenir les promeses fetes. Per això, algunes de les qüestions que, modestament, plantejarem –i ho fem perquè ningú no ha volgut aclarir més coses sobre aquests temes– són les següents.

Quins llocs de treball? Totes les feines són vàlides? Suposem que el projecte activa 17.000 llocs de treball de veritat. O potser n'activa 10.000 i ja estaríem contents si fossin feines sostenibles i de qualitat. Quants d'aquests llocs serien durant la fase de construcció i s'esgotarien quan acabés l'obra? Quants serien precaris i temporals?

Quants directes i quants indirectes, amb possibilitats de reactivar sectors econòmics estancats com els serveis a les empreses, les noves tecnologies, l'agroalimentari, el cultural? Doncs, ningú no s'ha molestat a donar informació sobre això. Però aquesta informació és fonamental per poder establir una estratègia de desenvolupament territorial coherent amb les visions i els plans que s'han generat durant la darrera dècada al Camp de Tarragona. El projecte té tota la pinta de tenir impactes a curt termini, que reactivarien una ocupació poc especialitzada a l'àrea –amb perfils laborals *escombria*– i pocs efectes *externs* a causa del tipus de turisme autoreferencial que acostuma a visitar llocs de casinos: poc atent i curiós davant els recursos del territori, amb fortes variacions de temporada i fortament organitzat per operadors turístics forasters. Tot el contrari d'un model turístic de qualitat que deixa alguna cosa al territori –a això, cal afegir-hi la fiscalitat reduïda per als casinos que s'ha promès als inversors. És el model Las Vegas, un dels pols turístics més visitats i populars dels EUA i, tot i així, una de les ciutats amb les pitjors estadístiques de benestar social del país.

Millor això que res? Això és Catalunya, hi ha universitats, agències de desenvolupament local, vint anys de planificació estratègica, experiències d'innovació i desenvolupament de nous sectors que funcionen, un turisme de qualitat... Sí, hi ha crisi, però, com sortirem de la crisi insistint en un model econòmic, social i laboral que és exactament el mateix que ens ha portat a aquesta crisi, el del totxo i els macrocomplexos d'oci? Com bé explica el pla estratègic adoptat recent-

ment (la redacció del qual no deu haver costat pas poc als contribuents), el que necessita el Camp de Tarragona són feines de qualitat en sectors estratègics i un model de creixement sostenible, endogen i basat en els punts forts del territori. I les *roulletes* de Melco no són ben bé això.

Un altre tema sobre el qual no s'han fet bé els comptes: suposem que el projecte funciona i prospera. Això vol dir: molts oligarques gastant-se diners als *black jack*, prenent vodka el doble de car que al seu país i comprant roba d'Armani al *megaoutlet* que, segons, Veremonte, apareixerà al costat dels casinos. Tothom content?

El Camp de Tarragona necessita feines de qualitat en sectors estratègics i un creixement sostenible

Caldrà veure si és veritat –com sostenen els impulsors– que aquest projecte es complementa tan bé amb el que hi ha a la costa Daurada. Jo ho dubto. El turisme familiar de Salou i Cambrils, l'enoturisme naixent al Priorat, la Tarraco Romana patrimoni de la humanitat o els Jocs del Mediterrani 2017 tenen molt poc a veure amb els jocs d'atzar i el que, sense entrar en detalls, tots sabem que sol acompanyar aquesta mena de desenvolupament: que els alcaldes vagin a fer un volt per Nova Gorizia (neteja de diners de la *Camorra*, venda il·legal d'armes i rutes del comerç il·legal de drogues i prostitució), a Eslovènia, o a algun complex d'aquest tipus als EUA –només per esmentar alguns exemples. ●

Panoràmica dels terrenys on s'ubicaria BCN World.
Eli Mora

“És terrible, no s’imaginen què suposa poder jugar a crèdit per un addicte al joc”

FRANCESC PERENDREU, PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA D'ADDICCIONS SOCIALS

Victor Serri

Es consideren les grans oblidades d'aquesta història. Són les persones addictes al joc, un 0,8% de la població catalana, que veu amb preocupació el canvi d'un model de casino europeu a un model més propi de Las Vegas o Macau. Parlem amb el president de l'Associació Catalana d'Addiccions Socials (ACENCAS), Francesc Perendreu, que alerta sobre mesures com el joc a crèdit i crida l'atenció sobre la manca de recursos públics per prevenir la ludopatia. Aquest fet també ha estat denunciat per la directora del procés d'atenció a les addiccions de l'Hospital del Mar de Barcelona, Marta Torrens Melich, durant la comissió d'estudi sobre Barcelona World del Parlament de Catalunya.

Beñat Zaldúa **De què parlem quan parlem d'addicció al joc?**
@zalduariz

Estem parlant d'una malaltia reconeguda per l'Organització Mundial de la Salut des de l'any 1979. Parlem d'una persona que perd el control d'una activitat, en aquest cas el joc, i no pot parar de jugar tot i les conseqüències negatives que això comporta a la seva vida: ruïna econòmica, canvis de caràcter molt greus, allunyament de la família i de l'àrea social, problemes laborals... fins a arribar, en alguns casos, als intents de suïcidi. És un tot perquè no només resulta greument afectada la persona addicta, sinó tot el seu entorn i, especialment, la seva família.

“Tot apunta que es vol instaurar un model de casino on la detecció de menors i addictes es deixa a mans de l'empresa”

El joc és molt visible, el trobem a tot arreu, però no la persona jugadora, que resulta invisible. Per què?

El jugador és invisible perquè, evidentment, vol ser-ho. Té un sentiment de culpa molt gran perquè el fet de ser un jugador compulsiu l'allunya de la societat, de la família, dels amics. Ara, encara és més greu amb el joc per Internet, perquè el jugador juga des de casa seva sense límits, 24 hores al dia i 365 dies l'any.

Entrem en el tema dels casinos. Es parla de dos models: el nord-americà o asiàtic i l'europeu. Quines són les diferències?

Al model europeu, en primer lloc, els casinos són molt més petits. Per exemple, el Gran Casino de Barcelona té capacitat per 2.500 persones i un casino de Las Vegas o de Macau en té per més de 15.000. I el que és més important: aquí, demanen una identificació per entrar a la sala de joc, fet que salvaguarda els menors i els que estan autoprohibits.

Per la gent profana, com funciona l'autoprohibició?

En el cas d'aquí, has d'anar a la Direcció General de Joc de Catalunya i demanar que et prohibeixin l'entrada a les sales de joc. És una ajuda externa molt important quan t'adones que tens un problema amb el joc.

ABCN World, no demanaran identificació?

No tenim tota la informació i no sabem si algú la té, però tot apunta que es vol instaurar un model de casino tipus Las Vegas o Macau, on l'entrada es lliure. És a dir, la detec-

ció de menors i addictes es deixa en mans de l'empresa.

És a dir, són els mateixos casinos qui ha de regular l'entrada de la seva font d'ingressos...

Exacte. M'agradaria molt veure-ho.

“Exigim que els casinos destinin l'1% a la creació d'una fundació per desenvolupar programes de tractament”

Entre les reformes legals que exigeix BCN World, denuncieu sobretot l'autorització per jugar a crèdit. Per què?

Està clar: tant és si tinc cèntims o no, jo jugo i ja ho pagaré. És terrible, no s'imaginen què suposa poder jugar a crèdit per un addicte al joc. Ens ha arribat que només podran jugar a crèdit els ciutadans xinesos, però jo he parlat amb advocats i donaria el que fos per veure aquesta llei. Evidentment, no podran posar en un text legal que només es permet jugar a crèdit als xinesos.

A la seva compareixença parlamentària, va denunciar que el joc a crèdit amenaçava la 'fantasia de recuperació' de l'addicte. Què és ben bé aquesta fantasia?

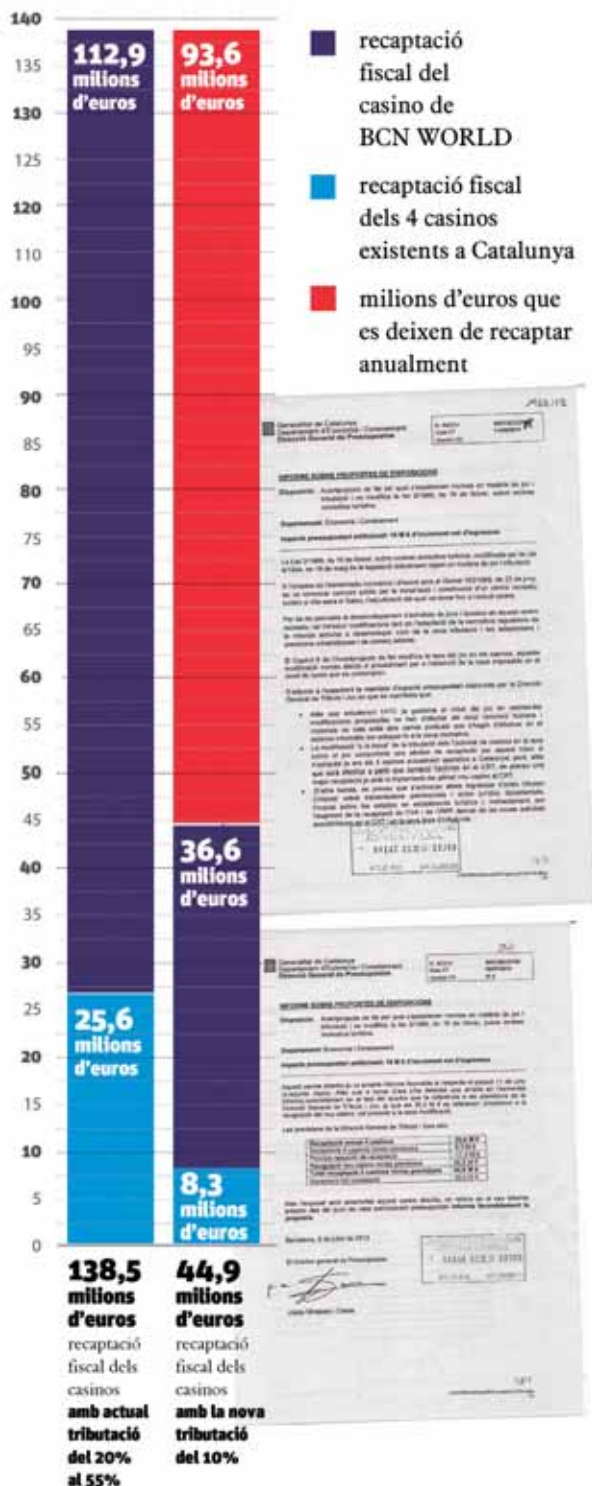
Mira, aquí al costat –som en un cafè– tenim una màquina escurabutxaques que paga fins a 500 euros. La fantasia de recuperació és que jo puc jugar fins a 500 euros perquè, si al final guanyo, recupero el que he perdut i no passa res, continuo tenint els cèntims a la butxaca. És a dir, la fantasia de recuperació és que el límit que em marca el premi és el límit que jo puc arriscar perquè, és clar, tard o d'hora he de guanyar; no pot ser que sempre tingui tan mala sort. Aquest tipus de casino i el joc a crèdit es carreguen aquesta fantasia de recuperació.

La mesura més polèmica públicament és la reducció de l'impost del joc al 10%. Teniu alguna opinió al respecte?

Jo tinc la meua opinió i no entenc massa perquè la cultura puja i el joc baixa, però, com a associació, des del principi hem dit que no entrem en el tema fiscal perquè no és el nostre terreny. El que sí que hem dit és que, si aquesta llei tira endavant, exigim que, a part d'aquest

La taxa del joc a Catalunya baixarà del 55% al 10%

EL GOVERN PERDONARÀ 93,6 MILIONS D'EUROS ANUALS ALS CASINOS

Jesús Rodríguez @albertmartnez

10% d'impostos, els casinos destinar un 1% a la creació d'una fundació per desenvolupar campanyes de prevenció, programes de tractament, informació a la ciutadania, etc. És el model anglès, l'anomenat *Gamecare*.

Ho proposeu com un mal menor?

No, per a nosaltres, és la solució. Fa molts anys que demanem un model de finançament així pels programes de prevenció i tractament. El que ens sap greu, ens molesta i ens fa mal és que això hagi d'arribar a través d'un projecte com BCN World i a través d'un augment del joc, quan hauria de ser una inversió de l'administració. Som conscients que, pels polítics, és molt difícil explicar la rebaixa al 10% i que una manera de justificar-ho seria fer aquesta mena de fundació. Ho sabem, però no tenim eines i les necessitem.

Cal deixar clar, però, que la prohibició no és una solució per vosaltres, oi?

No, no. Nosaltres treballem amb totes les addiccions de conducta, des de l'addicció al sexe a l'addicció a la compra compulsiva. Què fem? Prohibim el sexe o les botigues? Evidentment, no. La prohibició mai no és la solució, només aconseguiria submergir la realitat i fomentar el joc il·legal. La solució passa per la prevenció i la informació.

“La prohibició mai no és la solució. Serviria per submergir la realitat i fomentar el joc il·legal. Cal prevenció i informació”

L'administració fa res, avui dia, en aquest sentit?

Res de res. Amb el tripartit, es van adoptar unes mesures –algunes més eficients que d'altres– que, almenys, van suposar un pas endavant. Però ho han retallat tot... Avui dia, no hi ha res.

Com seria una política pública de joc eficaç?

Facilitar eines per arribar als ciutadans, que hi hagi informació i que aquesta sigui accessible. I dirigir-la, sobretot, als adolescents, a la gent més jove. Això només seria el començament... Però, ara mateix, no es fa ni això. ●

El Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya conclou, en un informe favorable emès el 9 de juliol de 2013, que el conjunt de recaptació a través de la taxa del joc als casinos catalans quan comenci a funcionar el primer macrocasino de BCN World serà de 44,9 milions d'euros. Basant-se en això, asseguren que, partint dels actuals 25,6 milions d'euros de recaptació dels quatre casinos en funcionament –Barcelona (sota l'hotel Arts), Tarragona (rambla Vella), Lloret de Mar (Gran Casino Costa Brava) i Castell de Peralada–, l'increment serà de dinou milions d'euros.

L'informe –quenomés té una pàgina– no explica en cap moment com s'han fet els càlculs de l'increment de recaptació a conseqüència de la construcció del nou casino, que –en termes absoluts– suposarà que, de cop i volta, durant el primer any de funcionament del complex BCN World, hi hagi una pujada del negoci del joc d'un 450%. A més, aquest document, que va ser la informació de què van disposar les parlamentàries per posicionar-se a favor o en contra de la rebaixa fiscal, no esmenta el volum de diners que deixaran d'ingressar les arques públiques gràcies a la nova tributació superreduïda: 93,6 milions d'euros anuals. Actualment, l'impost sobre el joc a Catalunya oscil·la dins una forquilla del 20% al 55% –dependent de la recaptació–, però, a partir de l'aprovació de la nova llei gràcies als vots de CiU i PSC, aquesta taxa se situarà en el 10% en tots els casos.

L'informe del Departament d'Economia no explica com s'han fet els càlculs de l'increment de recaptació

Elaboració de l'informe final favorable del departament que dirigeix Andreu Mas-Colell, a més, va patir una “relliscada”, que la Generalitat va anomenar “errada” de transcripció. En un informe previ (datat l'11 de juny de 2013), es deia que, amb la nova taxa del 10%, la recaptació de tots els casinos catalans seria de 36,6 milions d'euros i –tot i que la recaptació actual (amb la taxa del 20% al 55%) és de 25,6 milions d'euros– s'arribava a la conclusió d'un increment de dinou milions d'euros. Però una simple resta demostra que la xifra real resultant de l'augment és de 10,7 milions d'euros. A l'informe final rectificat, sense donar més explicacions, asseguren que la recaptació amb la nova taxa del 10% serà de 44,9 milions d'euros i que la xifra de 36,6 milions correspon només a la recaptació del primer dels casinos de BCN World. Si, als 44,9 milions, els restem els 25,6 que es recapten actualment a tot Catalunya, ara sí que ens apareix la xifra de dinou milions d'euros. Els grups parlamentaris de la CUP-AE i ICV-EUiA i la plataforma opositora tenen la convenció que les xifres van ser proporcionades per l'empresa Veremonte des d'un primer moment i que “haviem de quadrar fos com fos, encara que no hi hagués uns càlculs empírics que les avalessin”. ●

Les condicions laborals a BCN World, la feina com a xantatge

EL SECTOR TURÍSTIC, CARACTERITZAT PER LA PRECARIETAT, GENERARIA LA MAJORIA DE LLOCS DE TREBALL DEL COMPLEX

Jordi Martí Font
@jordimartifont

Escriure sobre condicions laborals i BCN World és una mica com escriure sobre el sexe dels àngels. Suposem que en tenen, però no sabem quin és. I és que, si el projecte encara és només un projecte, és impossible que pugem parlar de les relacions laborals que generarà.

Malgrat això, es fa necessari abordar el tema perquè ha estat un dels arguments centrals a l'hora de positivitzar el projecte davant els ulls de la majoria social de la zona, de fer-lo agradable i desitjable, de convertir-lo en un tema de vida o mort per a l'economia del Camp de Tarragona i per a milers i milers de persones –moltes ja sense ingressos de cap tipus–, que el veuen com una de les darreres possibilitats de sortir de l'atur forçós al qual les ha abocat la crisi capitalista que patim.

Intentarem, doncs, a partir de les dades que s'han fet públiques i de les que ens poden aportar projectes semblants, extreure les línies generals del que pot suposar la construcció d'un projecte com el de BCN World en relació amb la feina, tant amb la seva creació com amb la seva qualitat.

Per entendre el context de què partim, es fa necessari conèixer una mica la realitat laboral de l'indret on s'ha projectat. Es tracta del Camp de Tarragona, unes comarques que, com la resta de zones dels Països Catalans, pateixen una crisi sistèmica que ha portat una quantitat molt àmplia de treballadors i treballadores a l'atur forçós. La demarcació de Tarragona acumula un 27% d'atur, l'índex més alt de Catalunya i un dels més elevats de tot l'Estat. Aquest atur és especialment preocupant entre el sector de població més jove, on supera el 50%.

Les grans xifres del xantatge

La proposta de BCN World s'ha venut al territori com un revulsiu per a l'economia de la zona que, segons informacions recollides per *El País* el 2 d'abril de 2014, crearia 20.000 llocs de treball directes, cosa que ha fet que el SOC rebí, cada dia, una mitjana de 150 currículums destinats específicament a un complex que encara no existeix. Per la seva banda, Veremonte assegura que la construcció del complex suposarà ocupar 17.000 treballadors i treballadores

de manera directa, però, quan el parc de casinos estigui en ple funcionament, hi haurà al voltant de 30.000 persones treballant-hi. Durant aquests darrers mesos, la premsa tarragonina no ha deixat de publicar dades impactants sobre la quantitat de llocs de treball que el projecte pot aportar a la zona.

El SOC rep, de mitjana, 150 currículums cada dia destinats específicament a un complex que encara no existeix

Sense posar en dubte unes xifres que es contradueixen les unes amb les altres i que no tenen en compte la rebaixa dels cinc o sis casinos previstos en un principi a l'únic que, fins ara, sabem que potser s'hi farà, és clar que donar feina en un indret on els índexs d'atur són tan alts és un al·licient que ha esperonat molta gent a veure el projecte amb bons ulls i obviar totes les seves altres cares. És el cas, per exemple, del secretari general de la UGT de Tarra-

gona, Jordi Salvador, que el 7 de maig, en el debat impulsat pel Multireferèndum sobre les relacions laborals a BCN World, va afirmar: "Efectivament, la proposta és un xantatge". Acte seguit, va dir que calia acceptar-la, tal com havia fet ell mateix públicament unes setmanes enrere, quan es va retratar a les portades de la premsa tarragonina i de tot l'Estat, al costat de les diverses patronals de la zona i les cambres de comerç, demanant la vinguda del projecte a Tarragona. Salvador, en aquell moment, va afirmar: "La gent necessita treballar i, per cada lloc de treball creat, se'n generaran cinc d'indirectes (...) Quan miri un aturat a la cara, li podré dir que vam fer tot el possible per portar el projecte".

La creació d'ocupació

Sense cap mena de dubte, el primer beneficiat de la creació d'ocupació serà el sector de la construcció, un sector que, majoritàriament, ha patit gairebé una mort sobtada després d'uns anys de sobredimensió. A curt termini, la gent que fa de paleta, encofradora, guixaire, pintora i qualsevol ofici relacionat amb la construcció tindrà feina durant un temps, tot i que es preveu que la necessitat de beneficis ràpids no farà estalviar les jornades maratòniques ni les hores extra retribuïdes i no retribuïdes.

Ara bé, el gruix important d'ocupació, el generarà l'espai dels casinos i els hotels, el sector turístic en si. Aquí, és important que fem una ullada al model turístic del projecte, radicalment oposat al model majoritari vigent a la zona actualment. Salou, Cambrils i la Pineda, tal com afirma l'informe *BCN World: el desencaix d'un projecte* dels professors de la Universitat Rovira i Virgili (URV) Antonio Russo i Sergi Saladié, "han sabut, al llarg dels anys, no caure en el parany de la banalització a la baixa de la destinació i han apostat per la qualitat, la sofisticació i l'enllaç amb el territori". "Aquest gran esforç exigeix coherència i una consolidació contínua i resulta bastant obvi que el projecte BCN World va per un camí totalment oposat". Quina relació hi té, això, amb els llocs de feina al sector turístic? Doncs molta, perquè un projecte d'aquestes característiques, amb tot el que comporta el negoci del joc les activitats que hi van associades, podria arribar a remoure el model turístic actual (cal recordar que el parc temàtic Port Aventura s'abasteix del turisme familiar majoritàriament, a les antípodes del que preveu tenir BCN

World) i acabar malmetent l'actual oferta turística si l'associació entre la costa Daurada i el món del joc es produeix tal com ha passat a altres indrets on s'ha apostat per aquest tipus de turisme com Macau o Las Vegas. Actualment, Salou, Cambrils i la Pineda compten amb 26.000 places hoteleres i 27.000 de no hoteleres, les places previstes a BCN World suposen un increment d'un 20% i no existeixen estudis sobre l'impacte que poden tenir a la zona.

Sector desregulat

Pel que fa a les condicions laborals del sector turístic, la manca de regulació laboral del sector a la zona i a escala general és majoritària, tant per manca de contractes entre empresaris i persones assalariades com per la no aplicació dels convenis corresponents, les hores extra sense remuneració, la disponibilitat total d'anar a treballar quan faci falta...

Parlant amb Maria José, una treballadora del sector turístic tarragoní, ens explica que, els darrers cinc anys, les condicions en el sector han esdevingut inassumibles per a qualsevol persona que no tingui una força física considerable i un "trágalo de campionat". Maria José neteja hotels a Salou durant la Setmana Santa i alguna altra època en què hi ha diversos esdeveniments; durant l'hivern, treballa com a ajudant de cuina, quan no fa hotels, i en un càmping de maig a setembre, "fent el que convingui". A l'hotel, l'asseguren dues hores i en treballa sis o set, per 750 euros. "Però el més dur –assegura– és que, fa quatre anys, ens demanaven que fèssim setze habitacions i ara ens en demanen 22. Jo ja no ho aguanto, però he de menjar". Al restaurant, treballa de 10 a 16:30 i de 20 a 24 hores per 667 euros i, quan li manen, també fa de cambrera i de dona de la neteja.

Segons un informe, els hotels han incrementat els seus guanys, però això no s'ha traduït en un augment de les plantilles

El cas de la Maria José no és únic, sinó molt general, tant a la costa Daurada com a la resta de l'Estat. La periodista Marta Grijalbo ja ho explicava el 17 de maig a *eldiario.es* quan deia que, en l'àmbit de les Balears (aplicable també a la costa Daurada) "La reducció de la despesa de personal és una de les raons que s'addueix en un informe sobre el sector hotelier a les Balears com a causa de la millora de resultats dels hotels". Segons aquest informe, de la consultora Moore Stephens: "Els hotels estan incrementant els seus guanys, però això no s'està reflectint en la creació d'ocupació". En concret, les societats hoteleres analitzades van incrementar la xifra de negocis en un 28,7% de mitjana entre 2010 i 2012, amb un augment dels resultats del 55,6% durant el mateix període. Les despeses de perso-

nal, en canvi, van pujar un 5,44% i les plantilles mitjanes ho van fer un 6,42%. Un altre sector que ha fet l'agost amb l'excusa de la crisi.

Un dels arguments utilitzats pels que defensen el projecte de BCN World perquè crearà ocupació és el que diu que tota aquesta feina desregulada millorarà amb BCN World. L'argument ja va ser utilitzat a mitjan anys 90 quan el nouvingut era Port Aventura i, passats vint anys, res no ha canviat en aquest aspecte, ni tan sols els alts índexs de desocupació que el parc havia de contribuir a fer baixar. Port Aventura va incloure al seu conveni la disponibilitat total de qui hi treballava i, des de 2009, ha acomiadat 250 treballadores per causes aleatòries, però amb un únic patró comú: eren massa velles per a la imatge que volia transmetre el parc...

Salou, Cambrils i la Pineda havien apostat per un model turístic basat en la qualitat i lligat al territori, el contrari que BCN World

Cal pensar en tota la feina que acaba creant un complex d'aquesta tipologia, també en la prostitució –com s'ha comprovat a Las Vegas (EUA) o Nova Gorizia (Eslovènia)–, que porta aparellada la no regulació laboral i la manca de condicions i garanties mínimes a la feina, sense entrar ara en altres consideracions de caràcter patriarcal i de domini de les persones que l'exerceixen. A Tarragona, res d'això no ve de nou si recordem les visites de la setena flota nord-americana, fa uns anys, i la importació de dones per a la prostitució

durant els pics de demanda, quan les persones que s'hi dedicaven a escala local no donaven a l'abast.

Un sou de propines

Se suposa que el context del treball al voltant del joc i les apostes –sobretot basat en casinos, però també en altres formes d'aposta com les màquines escurabutxaques– tindrà la seva regulació de les condicions laborals a partir d'un conveni propi de BCN World. En l'actualitat, existeix un conveni del sector que inclou els diversos casinos que hi ha al llarg del territori. No podem afirmar rotundament quin serà el camí que seguirà BCN World, però, davant la manca de dades actual, el més fiable que tenim és tenir en compte les dades que ens pot aportar el conveni de casinos vigent. Tot i això, insistim, donades les característiques del nou complex, segurament BCN World elaborarà un conveni propi quan sigui el moment.

El Conveni Col·lectiu de Casinos de Catalunya és el conveni que regeix les relacions laborals al Gran Casino de Barcelona, el Casino de Tarragona i el Casino Castell de Peralada. Es tracta d'un conveni que, el 2013, va comptar amb l'assessorament, en la part de les treballadores i els treballadors, de dos experts de la UGT i que, finalment, va ser signat pels representants sindicals d'aquesta organització.

Un primer cop d'ull a les taules salarials del conveni sorprèn les persones que no coneixem directament el món del joc i les relacions laborals que implica. Per començar, el conveni és un conveni ampli, que recull totes les feines possibles relacionades amb els casinos, des de les directament relacio-

nades amb el joc fins a les referides a hostaleria, administració o vigilància. I, a més, els salaris ronden els mil euros, però amb sorpreses... A la pregunta de qui cobra més, si una persona que treballa a la cuina o una que fa de *croupier*, la resposta seria clara: la segona, perquè, en bona part, el bon joc depèn d'ella i, per tant, també el contacte directe amb la clientela que aporta beneficis a través del seu joc i els seus diners. La realitat és tot el contrari. El conveni recull que una persona que treballa a la cuina d'un casino cobra, de mitjana, 1.352 euros, mentre que una que fa d'assistent de joc ben just arriba als 973,35 euros al mes; de fet, cobra més una empleada del magatzem (1.034 de mitjana) que no pas qui reparteix el joc directament.

El conveni dels casinos de Catalunya dicta un model salarial que genera competència i insolidaritat entre treballadores

Com és possible això? Doncs, perquè els sous són complementats amb abundants propines establertes a partir d'un repartiment per objectius. Què s'aconsegueix amb aquest sistema de salaris? Doncs, que una part important del salari depengui d'aconseguir objectius de propines marcats per l'empresa. Les propines esdevenen l'autèntic objectiu dels treballadors i les treballadores i, així, es genera competència entre iguals i, ahora, evidentment, insolidaritat entre les mateixes assalariades, que ja no depenen tant del seu salari com dels diners que l'empresa reparteix en forma de propines. ●

Treballadores de casinos de Las Vegas en protesta contra la precarietat laboral. **Arxiu** ●

MANIFESTACIÓ

#NOJUGUEM AL JOC DE BCN WORLD!

31 DE MAIG A LES 19H
PLAÇA BONET DE SALOU

www.nojuguem.cat

